

ДОКЛАД
до Директора на РИОСВ-Шумен

Относно: Извършена планова комплексна проверка на „Каолин“ ЕАД

Уважаема г-жо Директор,

На **07.05.2026 г.** е извършена планова, комплексна проверка съгласно Заповед 172/05.05.2026 г. на Директора на РИОСВ – гр. Шумен, на „Каолин“ ЕАД, във връзка с прилагането, спазването и изпълнението на изискванията на екологичното законодателство, свързано с опазването на околната среда, регламентирани в ЗООС и специализираните (секторни) закони.

Цел на проверката:

1. Проверка във връзка с прилагане на Закона за водите и подзаконовите нормативни актове.
2. Проверка във връзка с прилагане на ЗУО и подзаконовата нормативна уредба.
3. Проверка и управление на химичните вещества и смеси, употребявани и съхранявани на територията на обекта.
4. Проверка във връзка с прилагане на Закона за чистотата на атмосферния въздух.

Режим на работа на обекта: непрекъснат, 24 ч/ ден, 7 дни/седмично

Отразени в КП факти и обстоятелства, констатирани нарушения на екологичното законодателство:

Предмета на дейност на обекта е производство на каолин за порцелано-фаянсовата и керамичната промишленост и кварцови пясъци за производство на стъкло. Производството се осъществява в следните звена: промивно отделение, пресово отделение, сушилно отделение, сгъстители, корпус за флотация и склад за съхранение на кварцов пясък. Фабриката е газифицирана. Налична е помпена станция за оборотни води, ПС за дълбок сондаж, ЛПС за отпадъчни води и хвостохранилище за промишлени отпадъчни води. На площадката са обособени и следните спомагателни участъци: техническа работилница, въжена линия, ремонтна работилница и др. В границите на обекта са разположени открити и закрити складове. В момента на проверката всички съоръжения работят на около 70%. Предприятието се класифицира като средно.

По отношение на опазване на водите:

Водоползването на обекта за производствени нужди се осъществява от собствен водоизточник, съгласно издадено разрешително от БДДР Плевен. За питейно – битови нужди водоползването се осъществява от селищната водопроводна мрежа на гр. Каолиново, съгласно сключен договор с ВиК оператор. От дейността на обекта се формират производствени и битово – фекални отпадъчни води и повърхностно замърсени води.

Производствените отпадъчни води се генерират от промивната дейност на суровината и отделянето на каолина от кварцовия пясък. Част от производствените отпадъчни води се ползва обратно в производствения цикъл. Отпадъчните води от инсталацията за обезжеляване се пречистват чрез ЛПСОВ чрез механично и физично пречистване. Пречистените отпадъчни води от инсталацията и от производствената дейност чрез помпа и хвостопровод се отвеждат до безоточно хвостохранилище.

Битово-фекалните отпадъчни води, формирани от административната сграда, столовата и санитарните помещения се отвеждат, чрез площадкова канализационна мрежа до пречиствателно съоръжение - трикамерна септична яма с четвърта камера за хлориране при необходимост.

При експлоатация на локалните канализационни и пречиствателни съоръжения, пречистените БФ отпадъчните води се заустват във воден обект - дере „Чешме кулак“, десен приток на река Канагьол, поречие Дунавски Добруджански реки, съгласно Разрешително за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води в повърхностни води издадено от БДДР. При извършения оглед на пречиствателното съоръжение за битови отпадъчни води се констатира, че е в техническа изправност. Не се взеха водни проби от точка за мониторинг – Пункт №1 на изход ПСОВ – поради липса на вода в точката.

РИОСВ Шумен е уведомена с писмо за превантивно отваряне на аварийния изпускател на двукамерен утайтел поради навлизане в дъждовен период, с цел предотвратяване увреждане инфраструктурата на фабриката. На проверката се извърши пломбиране на аварийния изпускател двукамерен утайтел, улавящ отцеждащите се води от площадката за съхранение на кварцовите пясъци.

За отчитане на количеството зауствени отпадъчни води има монтирано измервателно устройство.

Дружеството провежда собствен мониторинг на пречистените битово-фекални отпадъчни води, спазва заложената в Разрешителното за заустване честота на пробовземане – на шестмесечие. Протоколите от собствен мониторинг на отпадъчни води се изпращат регулярно в РИОСВ-Шумен. Не са констатирани превишение на ИЕО. Годишния доклад по чл. 48, ал. 1, т. 12 от Закона за водите е входиран в срок.

Атмосферен въздух:

От извършената проверка на място във фабриката за производство на каолин , стопанисвана от „Каолин“ ЕАД се установи, че източници на емисии на вредни вещества в атмосферния въздух са лентови сушилни, Сушилня тип кипящ слой и парен котел. За цитирания в обекта котел, дружеството има издадено от РИОСВ-Шумен Удостоверение за регистриране на средна горивна инсталация по реда на чл. 9 г, ал. 9 от Закона за чистотата на атмосферния въздух (ЗЧАВ).

Към момента на проверката парният котел не функционира. По информация на лицето присъствало на проверката, дружеството не експлоатира горивния източник от 2019 г., до момента на проверката /СПИ са проведени през 2019 г., при въвеждането в експлоатация/. При необходимост от включването му в производствения процес, РИОСВ – Шумен ще бъде уведомена своевременно, след което ще бъдат проведени СПИ от горивния източник.

Лентовите сушилни са инсталирани в „Сушилно – пресов цех“, същите са оборудвани с комбинирани горелки. Всяка сушилня разполага с по две изпускащи устройства за отвеждане на формираните при сушене отпадъчни газови потоци. В момента сушилните инсталации не функционират. По информация на лицето присъствало на проверката, същите ще бъдат резервни и ще се включват в производството при необходимост.

Към момента на проверката новата Сушилня тип „Кипящ слой“ в цех „Филтърно сушилня работи и функционира на 70 %. За пречистване на газовете от сушилнята е налично и функционира пречиствателно съоръжение – ръкавен филтър, след пречистване на газовете същите се изпускат в атмосферния въздух организирано през ИУ, което е снабдено с оразмерена и утвърдена точка за вземане на проби. Оператора е провел 72 часови проби за въвеждане в експлоатация на съоръжението, във връзка с което се представи Протокол. Съгласно изискванията на чл. 31, ал.1 от Наредба № 6 от 26.03.1999 г., оператора следва да проведе собствени периодични измервания, на концентрациите на вредни вещества в отпадъчни газове в рамките на текущата /2026/ година. След получаване на резултатите същите да се представят с Доклад на чл. 39 от Наредба № 6 от 26.03.1999 г.

През 2025 г. в РИОСВ-Шумен е представен Доклад за проведени СПИ през същата година, същият е изготвен съгласно изискванията на чл. 39 от Наредба № 6 от 26.03.1999 г. Докладът включва протоколи от измерване и изпитване на емисиите на вредни вещества формиращи от изпускащи устройства на Лентови сушилни, инсталирани в Сушилно - пресов цех в гр. Каолиново. Резултатите показват, че съдържанието на контролираните вредни вещества в отпадъчните газове отговаря на нормите за допустими емисии регламентирани с Наредба № 1. Дружеството е представило отчет за 2025 г. в регламентирания за това срок, чрез Информационната система за събиране и обработване на данни за флуорсъдържащите парникови газове - <https://fpg.eea.government.bg/>.

При проверката се установи, че на територията на обекта има инсталирани и функциониращи климатични системи, работещи с фреон. Представиха се Досиета на системите с отразени в тях извършени проверки за течове през 2024 г. Съгласно изискванията на чл. 29 от Наредба № 1 от 17.02.2017 г., Дружеството е въвело Досиета на всички климатични инсталации по утвърдения формат по Приложение № 3.

Сервизното обслужване на всички инсталации се извършва от лице, притежаващо валиден Документ за Правоспособност.

Поставени са табелки на всички климатични системи, съдържащи информация съгласно чл. 12, Параграф 1 от Регламент /ЕС/ № 2024/573, и включващи текста: „Съдържа флуорсъдържащи парникови газове“, като теглото на ФПП е изразено в килограми, а изразението им в CO₂ еквивалент – в тонове.

На площадката не се установи наличие на неорганизиран емисии. При проверката се представи Заповед за ограничаване разпространението на прахообразни вещества, образувани при осъществяване на транспортната и производствената дейност на дружеството. В същата са разписани конкретни мерки за изпълнение, свързани с транспортирането на насипните материали и за оросяване на прилежащите площадки в ОФ „Каолиново“ и действащите открити кариери. По информация на лицето присъствало на проверката се предвижда да се изготви нова Заповед за настоящата година.

Във връзка с изпълнение на Плана за собствен мониторинг на „Каолин“ ЕАД, гр. Сеново, регион Каолиново и изискванията на чл. 30, ал. 1 от Наредба № 54/2010 г. в РИОСВ – Шумен е представен Доклад за резултатите от проведени през 2024 г. собствени периодични измервания на шум, излъчван в околната среда от промишлени източници. В нито една от точките по измервателния контур не е превишена нормата за производствено – складови територии и зони, съгласно Наредба № 6 от 26.06.2006 г. Съгласно заложената честота, предстои през настоящата година да бъдат направени нови СПИ за шум.

По отношение управление на отпадъците:

Дружеството притежава издаден от Директора на РИОСВ-Шумен документ по чл. 35 от ЗУО за дейности R 5, R 10 и R 12 на отпадъци с кодове: 170101, 170102 и 170107. За 2025 г. и 2026 г. до датата на проверката не е извършвана дейност по третиране на строителни отпадъци.

От дейността на дружеството се образуват следните отпадъци с кодове: 12 01 01, 13 01 10*, 13 01 13*, 13 02 05*, 13 02 08*, 15 01 10*, 15 02 02*, 15 02 03, 15 02 02; 16 01 03, 16 06 01*, 16 07 08, 17 04 05, 17 09 03*, 20 01 21*, 20 03 04, за които дружеството има утвърдени от РИОСВ – Шумен работни листи за класификация на отпадъците по реда на чл.7, ал. 1 от Наредба № 2 от 23. 07. 2014 г. за класификация на отпадъците.

Извърши се оглед на площадките за съхранение на отпадъци и се установи, че отпадъците се съхраняват на обособени и обозначени площадки: За съхранение на отпадъци с код: 15 02 03 и 15 01 02 е предвиден метален контейнер; за отпадък с код: 16 01 03 –отредено място /клетка/ на открито, в близост до металния контейнер за съхранение на отпадъци /с кодове: 15 02 03 и 15 01 02/; отпадък с код: 12 01 01 се съхранява в метален контейнер на открити площадка с трайна настилка; В метален контейнер, предвиден за съхранение на опасни отпадъци има обособени зони за съхранение на отпадъци с кодове: 13 01 10*; 13 02 05*; 15 01 10*; 15 02 02*; 16 06 01* и 20 01 21*. За отпадък с код: 16 06 01* - е наличен съд, в момента няма наличност. За отпадък с код: 20 01 21* е предвиден метален контейнер при наличие на абсорбент.

Дружеството води отчетност по чл. 44, ал. 1 от Закона за управление на отпадъците в Националната информационна система по отпадъци НИСО. За 2025 година /по данни от НИСО/ е извършвано образуване и предаване на следните отпадъци на база сключен договор с кодове: 12 01 01, 15 02 03 – 4,370, 15 01 02, 15 01 10*. През 2026 год. до датата на проверката е извършено образуване на отпадък с код: 15 01 10*. За предаването на отпадъците се представиха договори по чл. 8, ал. 1 от ЗУО; Приемо-предавателни протоколи; кантарни бележка; платежни документи – фактури. Данните за годишните отчети по отпадъци за 2025 година са изготвени и въведени в Националната информационна система по отпадъци НИСО, в законоустановения срок.

Дружеството се явява задължено лице, което пуска на пазара на Република България готова опакована стока и има сключен договор с организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки, удостоверение за участие в колективна система по чл. 14, ал. 2, т. 2 от ЗУО.

Опасни химични вещества и смеси:

Беше извършена проверка на предписания дадени с КП № СЙ - 33 от 23.04.2025 г. Установи се изпълнението им, за което РИОСВ-Шумен е уведомена с Писмо

„Каолин“ ЕАД добива и преработва кварц-каолинова суровина. Доставената суровина се дезинтегрира посредством мокрогравитачен метод в промивен цех, като се разделя на два основни материала - кварцови пясъци и каолин.

Извършен бе контрол върху химичните вещества употребявани и съхранявани в дружеството и във връзка с изискванията на Регламентите и Наредбите и Указания за провеждане на контролна дейност по Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси, във връзка с прилагането на Регламент (ЕО) № 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали и Регламент (ЕО) № 1272/2008 за класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси.

Извърши се проверка на ограниченията на вещества от Приложение XVII на REACH,

к Установи се наличие на вещества, в реагенти, използвани от дружеството, за които има наложени ограничения за производство, пускане на пазара и употреба, съгласно Приложение XVII на REACH, условия на ограничение в т.3. Спазва се условието за ограничаване.

На вещества, предмет на разрешаване от Приложение XIV на REACH, след достигане на съответната дата на забрана, като приоритет следва да се дава на веществата с издадени разрешения през 2024 г. или 2025 г.

е Не се установи наличие и употреба на вещества от Приложение XIV на REACH.

д Съгласно изискванията на Регламент на Европейската общност (ЕО) 1907/2006 г., който касае регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH) в страните от Европейския съюз (ЕС) и Регламент (ЕО) 1272/2008 (CLP) дружеството изпълнява задълженията си на „потребител по веригата”.

т Изпълнява се задължението по чл.36 от на Регламент 1907/2006 REACH и чл.49 Регламент/ЕО/№1272/2008 г. да се събира и държи на разположение цялата информация, използвана за целите на класифицирането и етикетирането съгласно CLP, за период от 10 години след последната доставка на веществото или сместа, извършена от дружеството.

к Проверено бе задължението на потребителя надолу по веригата да класифицира, етикетира и опакова вещества и смеси съгласно CLP /чл.4/ или да приеме класификацията на дадено вещество или смес, което вече е получено съгласно дял II на CLP от друг участник във веригата на доставки, при условия, че не променят състава на това вещество и смес. Не се установи нарушение.

На територията на „Каолин“ АД, са разположени - Лаборатория – обособен склад за съхранение на охв и смеси, представи се за преглед инвентарен списък за съхраняваните химични вещества и смеси; Склад за съхранение на опасни отпадъци, които са в метален фургон с ограничен достъп; Техническа работилница – бутилки с кислород, които се използват се при заваръчни дейности на площадката на ремонтната работилница, греси; Работилница „Челни товари“ – наличие на моторни и хидравлични масла, греси; Склад „Вешови“ – работни дрехи и др.; Цех „Фотация“/обезжелезяване/; Цех „Промивен“ – обособен склад за съхранение на сапуни – съхраняване в бидони; Цех „Пресов“, Сушилни, Външен склад за съхранение на готов каолин; ГРП – централизирано подаване на природен газ/метан/ за производствени нужди; Склад „Кварцови пясъци“; „Масларно към склад „Вешови“ – използват се за обслужващата техника – Приложен актуален Списък с наличността по време на проверката; Цистерна за съхранение на дизелово гориво, резервно гориво за котелно/комбиниран котел на природен газ и газол/; В „стара сушилня“ е разположена цистерна за подаване на дизелово гориво, няма налично количество по време на проверката; обособена зона за пропан – бутан;

а Предприятието се класифицира като (напр. малко, средно или микро), средно предприятие. Бяха предоставени и прегледани информационни листи за безопасност на продуктите и на произвежданите от дружеството вещества и смеси. Информационните листи

за безопасност /ИЛБ/ на използваните химични вещества и смеси са съобразени и отговарят на Регламент 2020/878.

Поддържа се и актуализира при необходимост списък на доставчици и клиенти на дружеството, същият се представи по време на проверката.

Поставени са указателни табели указващи категориите на опасност на съхраняваните химикали във всички складове за съхранение на химични вещества и смеси, съгласно изискванията на чл.7, ал.2, т.6 от Наредба за реда и начина за съхранение на опасни химични вещества и смеси.

При огледа на складовете/лабораторията за съхранение на ОХВС се установи, че веществата класифицирани, като канцерогенни, мутагенни или токсични за репродукцията категории 1 и 2, се осъществява в заключени помещения или шкафове, с достъп на оторизиран персонал.

При проверката се изискаха и представиха: оценка на безопасност съхранение на охв и смеси, изготвена съгласно чл.9, от Наредба за реда и начина за съхранение на опасни химични вещества и смеси и инструкции за безопасно за съхранение на опасни химични вещества, във връзка с изискването на чл.4, т.8-11 от Наредба за реда и начина за съхранение на опасни химични вещества и смеси.

Представи се Заповед за определени са лица, имащи право на достъп до складовете за съхранение на химични вещества и смеси. Не се установи неправилно съхранение на химични вещества.

Представи се при проверката Доклад от извършената класификация по чл.103, ал.1 от ЗООС по образец съгласно Приложение №1 от Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях. Заключение е, че предприятието не се класифицира като предприятие/съоръжение с нисък и/или висок рисков потенциал.

Изиска се и се представи Приложение №2 Формат и съдържание на информацията, събирана и поддържана от задължените лица и удостоверяваща изпълнението на изискванията на чл.36 от Регламент REACH и чл.49 от Регламент CLP от указания на МОСВ за контролна дейност по Регламент/ЕО/ 1907/2006 и Регламент /ЕО/1272/2008, относно класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси/CLP/, актуализирано в Таблица №2.

По време на проверката се допълни Приложение № 3 Формат на досие за задължените лица по Регламенти REACH и CLP, поддържано от РИОСВ по Указания на МОСВ за контролна дейност по Регламенти 1907/2006 и 1272/2008.

Заключения за съответствието на обекта с изискванията на екологичното законодателство: Установи се, че се спазват разпоредбите на екологичното законодателство, не са дадени предписания за коригиране, уточнение и допълнение на липсваща информация.

Към датата на извършената проверка, дружеството няма неизпълнени предписания.